

“Legemlékezetesebb Karácsonyom”

a Dunántúli Református Egyházkerület espereseinek írásai 2010. karácsonyán

Karácsony a múlt század végéhez közeledve

Sokat gondolkodtam ezen a téma meghatározáson: „Emlékezetes Karácsonyom”.

Mivel lelkipásztorként az eddig megélt karácsonyaim mindegyikének meg van a különlegessége. Azonban még soha nem gondoltam úgy át őket, hogy melyiket lehetne kiemelni, és azt megosztani.

Amikor kisegítő segédlelkészként úgy kellett megélni a Karácsonyt, hogy egyedül nekem kell megszervezni nagyon izgalmas volt. Hiszen már nem mint a szentestei gyermek karácsony egyik szereplőjeként voltam jelen, hanem úgy, mint akitől várják, hogy megmondja mikor minek kell történnie. Eddig még nekem mondták, s most meg nekem kell irányítani gyermeket, ifit és felnőttet! Már maga a készülődés nagy izgalommal járt. Talán tíz hittanos gyermekkel készültünk, s próbáltuk a legjobbat teljesíteni.

A sportban gyakran visszatérő hivatkozási alap a „sorozatterhelés” problémája. A szervezet teljesítőképességére gyakorolt pozitív, de leginkább negatív hatását. Egy Karácsony a lelkipásztor és családja életében legalább akkora sorozatterhelés, mint a sportolóknál valamelyik nemzetközi verseny (európa-, világbajnokság, olimpia). Az adventi készülődéssel elkezdődik és valamikor január elején véget is ér. Optimális esetben is minimum tizenöt-husz szolgálat gyülekezetenként.

Negyedéves teológusként szembesültem ezzel. Úgy éreztem magam, mint a betlehemi pásztorok: körbevett a karácsony ragyogása, és még is nagy félelem nehezedett rám. S az első nem legátusként megélt Karácsony szentestéjén szólt az Ige a gyülekezetnek, de leginkább nekem: *„Ne féljete, mert íme hirdetek néktek nagy örömet, amely az egész nép öröme lesz: Üdvözítő született ma néktek, aki az Úr Krisztus...” Lukács 2,10-11.*

Azóta már eltelt néhány karácsony, melyeket a vizsgaidőszak sem terhelt, a félelem is enyhült, de az angyali biztatásra még ma is szükségem van!

Hiszem, hogy ez a bátorítás velem és velünk lesz a második advent beteljesüléséig.

Áldott Karácsonyt és Kegyelemben gazdag Új Esztendőt kívánok mindenkinek!

Imre Bálint, a Mezőföldi Református Egyházmegye esperese

Szénporos karácsony

Számos emlékezetes karácsonyomról tudnék írni, mégis egyet szeretnék most megosztani az olvasókkal. 1976 karácsonya közeledett. Kőszegen éltem Szüleimmal és testvéremmel. Édesapám volt a gyülekezet lelkipásztora, míg édesanyám a Református Csecsemőotthon vezetője. Édesanyám, amikor a téli szünet elkezdődött, az otthon fűtőjének szokás szerint kiadta a téli szabadságát és attól kezdve Újévig az én feladatomban volt a fűtés.

Bár „vizsgám” nem volt- csak három évi tapasztalatomban-, mégis jól elbántam a három MARABU típusú hatalmas kazánnal, melyek közül egy a meleg vizet adta mosodának és a fürdőnek, az utóbbi kettő pedig az épület fűtését szolgálta. Ezen az őszön az otthon nem kapott kazánszenet. Hiába kérték, kérvényezték, csak gyenge minőségű dudari és ajkai szén jutott a Tüzépről. Amíg nem volt hideg, úgy – ahogy, langyos volt az épületben. Ám, amikor karácsony hetébe értünk, nagyon lehűlt a levegő. A kazánokat 50 foknál képtelenség volt feljebb fűteni. Édesanyám felhívta telefonon a Tüzép vezetőjét, -aki középiskolai osztálytársa volt – és elmondta a „rideg” valóságot: fáznak a gyerekek, 16 – 17 fok van az épületben.

Teri néni, a Tüzép vezető, annyit válaszolt, ha a pártitkár és az elvtársak, december 24 – én délután elmennek a „csuriba” ünnepelni, küld két kocsit lengyel szenet, csak az a kérése, hogy estére lapátolják be a pincébe, semmi nyoma ne maradjon az utcán. Már sötét volt, amikor két ZIL teherautó bejárt a Csecsemőotthon elé és lebillentette a 2x45 q lengyelszenet. A teherautókkal egy időben érkezett meg Felsőőrből Gyenge Imre bácsi is, szokásához híven meghozta gyülekezetének ajándékait a gyerekeknek. Narancsot, banánt, milka csokit. Majd sietve indult vissza Ausztriába, mert hamarosan kezdődött az istentisztelet. Ugyanúgy nálunk is az emeleti nappaliban a 42 kicsi gyermek már izgatottan várta a karácsonyi ajándék bontást.

Miközben édesapám a karácsony történetéről mesélt a gyerekeknek, ránk más szolgálat várt. Hiszen ott volt az utcán 90q szén és nekünk jutott testvéremmel a „megtisztelő” feladat, hogy belapátoljuk. Akkori eszünkkel jó bulinak tűnt ez a szentestei munka. Csak hát 90q szén, nem kevés. Az „első” pihenő alkalmával jól megpakoltuk a kazánokat és irány vissza lapátolni. Jó kedvvel dolgoztunk, először az akkori Generál sláger dallamára – „Húzd meg jobban menjen a munka”, majd később arra is ráéreztek, hogy a „Krisztus Urunknak áldott születésére” is ütemesen lehet lapátolni. A „második” pihenő során Béla lement a kazánházba, hogy ránézzen a tüzekre. Ám alig, hogy lement, rohant is föl és riadtan kiáltotta, hogy a kazánok rotyognak. Ekkor már ketten szaladtunk vissza és közben a riadalom mellett egy végtelen keserűséget is éreztem: Az nem lehet, hogy jót akartunk és mégis baj lett belőle. Az történt ugyanis, hogy a kazánokat nem állítottuk át az erős szénre. A sziléziai fekete arany pedig hozta a formáját. Felforralt a víz. Egymásnak adtuk a vezényszavakat: „Fűvómotorokat leállítani”. „Huzatszabályzókat visszafogni”. „Kiegyenlítő szelepeket átállítani”. „Keringető szivattyúk fordulatszámát emelni”. stb. A helyzet percekben belül normalizálódott. A csövek lassú pattogása jelezte, hogy a forró víz megindult a kazánokból a rendszerbe. Szó szerint forró helyzet volt.

Közben megszólaltak a harangok. Az evangélikusok és reformátusok megindultak templomaik irányába, mert kezdődtek a Szentestei alkalmak. Mi ugyan továbbra is lelkesen, ám azért egyre fáradtabban lapátoltunk. Már az éjféli misére harangoztak a katolikus templomban, mire végeztünk. És ekkor úgy szénporosan izzadtan felmentünk az emeletre és benéztünk a gyerekekhez. Persze csendben és óvatosan. Már mind aludtak, jó páran már kitakarózva, ami azt jelentette, amit mi is éreztünk, hogy jó meleg van. Megint mások a karácsonyra kapott macit, vagy babát magukhoz ölelve szenderedtek álomba. Mi is álmosak voltunk már, így elindultunk haza. Ahogy mentünk az otthontól a Parókia felé a csendes karácsonyi éjszakán, sűrű pelyhekben hullani kezdett a hó. Isten megáldotta szentestei szolgálatunkat, még arról is gondoskodott, hogy a „szénnyomokat” is eltüntesse. Ahogy a fehér hó lassan belepte szénporos fekete ruhánkat, úgy érzem lelkünket is így tisztogatta az Úr azon a Szentestén.

Így telt el az egyik legemlékezetesebb karácsonyom. Hiszem, hogy azért, mert akkor tapasztaltam meg életemben először, milyen jó adni valamit másoknak. Milyen jó örömet szerezni valakinek. Megtapasztaltam, hogy az igazi szeretet önzetlen. Adtam valamit és nem vártam érte semmiféle viszonzást. Mégis boldog voltam, hogy adhattam. Ez az érzés olyan mély nyomot hagyott bennem, hogy 34 év távlatából is részletesen fel tudom idézni. Most is érzem a fogcsikorgató hideget, a serényen végzett munka izgalmát, magam előtt látom a édesen alvó gyermekeket. Ha becsukom a szemem megelevenednek az emlékek, mintha most történtek volna. Ettől az 1976 – os karácsony estétől, egészen más üzenete van számomra az Ige szavának: *„Vigyázzatok, hogy egyet se vessetek meg e kicsinyek közül, mert mondom nektek, hogy angyalaik mindenkor látják a mennyben az én mennyei Atyám arcát.” (Máté 18: 10)*

Epilógus

Pontosan húsz évvel később, 1996 – ban az egyházasrádóci parókiára bevezettük a központi fűtést. Sok pénzünk nem volt rá, ezért egy levélben megszólítottam a Zsinat Szeretetszolgálati Osztályát, hogy a bezárt kőszegi Református Csecsemőotthonból a használható radiátorokat kedvezményes áron szeretné gyülekezetünk megvásárolni. A radiátorokat végül is ajándékba megkaptuk. Azóta, főleg ilyenkor karácsony tájékán, ha megérintem ezeket a meleget sugárzó radiátorokat, eszembe jut életem egyik legemlékezetesebb karácsonya.

Szakál Péter, az Őrségi Református Egyházmegye esperese

A legszebb áldás

A legemlékezetesebb karácsonyom a több, mint 30 évi szolgálat alatt Óriszentpéteren volt, ahol is a karácsonyi ünnepkör a táj és a tél szépségeiből adódóan mindig hangulatos volt. 1985-ben Óriszentpéter, Szalafő, Kondorfa mellett helyettesítenem kellett a bajánsényei és kerkafalvai gyülekezetekben és a hozzájuk tartozó szórványokban.

Szenteste négy gyermekműsor volt, volt, ahol délelőtt elénekeltük a csendes éjt. De így is szép volt.

Hogy mindenüvé eljussak – úgy kilenc helyre – legátust hívtam segítségnek, kérve, hogy 24-én délután háromig érjen Óriszentpéterre.

Este hat órakor beharangoznak Óriszentpéteren, legátus még sehol. Tele a templom, a gyermekműsor közben már „azon jár az agyam”, hogy mi lesz holnap? Hova jutok így el – telefon még nem volt mindenütt.

A záró imádságot szinte makogva mondtam, áldást kérve ünnepre, családokra, amikor nyílt az ajtó és a legátus gyalog valahogy odaért. Nagyon megörültem neki, az áldásban nem tudom már, mit mondtam, de az Óriszentpéteriek szerint olyan szépet még sohasem hallottak.

Lentulai Attila, a Pápai Református Egyházmegye esperese

A csillag a földön is közlekedik

A sok kedves és szép élmény mellett, az 1989. évi karácsony estéjére, amíg csak élek emlékezni fogok! Történt, hogy az utolsó alkalom után Tengődről (este $\frac{1}{2}$ 8 körül) hazaindulva, úgy döntöttem, rövidítek: az erdei úton megyek haza, hisz nem nagy a hó, a lejtőn (lassan) lejutok és megtakarítok legalább fél órát

Szerencsésen le is értem a lejtőn, - de ekkor az autóm váratlanul leállt. Kiderült, a benzint jelző mutató felakadt (öreg Skoda!) és alig volt már üzemanyag, amikor elindultam a négy alkalomból álló utamra.

Elég hideg volt, lassan a hó is szállingózni kezdett, ott álltam félúton: eszembe jutott a gyerekeknek elmondott biztatás: a betlehemi csillag megmutatta az utat a bölcseknek, így érhetek célba. Felnéztem, semmilyen csillag nem volt, csak a nagy gond: legalább 3 km Bábony, a legközelebbi település, - de hát ki fog segíteni karácsony este ilyen későn?...

Elindultam... egy-két perc múlva visszanéztem és egy kicsit megborzongtam, mert úgy tűnt, hogy a csillag a földön is tud járni. Erősen imbolyogva, de a távolban közeledett a fény... Mindössze az történt, hogy a bábonyi gondnokom (nagyon jószívű nyugdíjas bognár, aki azóta már régen meghalt), ahogy Ő szokta mondani: „diakóniázott egy kicsit”. A bábonyi karácsony esti istentisztelet után „RS” traktorjával átfuvarozott Tengődre egy adag tűzifát, hogy az egyik család tudjon fűteni.

Leakasztotta az utánfutót, engem húzott el hozzájuk, - kaptam benzint – igaz, a rövidítésemmel csak egy órát késve, de autóstul hazaértem. Kezdődhetett a karácsony... Azóta – különösen karácsony délutánonként – mindig megnézem a benzint alaposan... Eszembe jut az öreg és azóta tudom: az a csillag a földön is közlekedik...

Nagy Csaba a Somogyi Református Egyházmegye esperese

Eljött szülésének ideje

Az ötödik X felé közeledve elmondhatom, hogy megért karácsonyaim több mint felét szolgálattal töltöttem. A szolgálatban töltött karácsonyok minden esztendőben hasonló forgatókönyv szerint zajlanak: készülések, próbák, ünnepi alkalmak gyors egymásutánban. Innen-onnan ellopott órák, jó esetben fél napok maradnak a családnak: segítség az itthoni készülődésben, bevásárlásban, takarításban, stb.. A sok tekintetben egyforma karácsonyok közül azonban egy olyannyira emlékezetes maradt, hogy minden évben felidézzük az akkori eseményeket...

1997-ben történt. Harmadik gyermekünket vártuk, aki az orvosok szerint valamikor január elejére ígérkezett. Ebben erősítették meg minket december 23-án is, amikor az esedékes kontrollvizsgálaton jártunk.

December 24-én hajnalban minden a megszokott forgatókönyv szerint indult. A két nagyobb gyermek: anégyéves Anna és a kétéves Lackó még aludtak, feleségem a konyhában már az ebédnek valót készítette elő – amikor a jövevény félreérthetetlenül jelezte: érkezik! Hajnali fél hétkor gyors telefon a családnak: „bocs, de mégis kérünk segítséget az ünnepekben”, ill. a szereplőknek: „délelőtt nem próba lesz, hanem fadísztítás, majd délután próbálunk”. Miután pár perc alatt sikerült átszervezni a napi programot, a két gyermeket szinte álmában betettük az autóba, a félkész süteményt kineveztük reggelinek, és lóhalálában irány a kórház: Komáromból Budapestre! Az Úr Isten jóindulatából abban az évben fekete volt a karácsony, az autópályán pedig a korai órában egy lélek sem járt rajtunk kívül, így háztól házig ötven perc alatt megfutottuk az utat. Egy kisebb ijedség tört ránk útközben: kislányunk minden előzmény nélkül egyszer csak keserves sírásban tört ki a hátsó ülésen. Riadt kérdésünkre hamar kiderült: a csokimázt hiányolta a zserbó tetejéről...

Feleségemet jó kezekre bíztuk a kórházban, aztán futás haza, mert jön a próba, és a gyerekműsor. Minden lement annak rendje és módja szerint, este pedig telefonon megtudtam, hogy délután fél négykor megszületett a harmadik gyermekünk, s mindenki jól van. A slusszpoén néhány nap múlva csattant. Egy hittanosunk családja felvette videóra a gyerekek műsorát, és elhozták, hogy nézzem meg. A kamera rögzítette a felvétel idejét is, és a képernyő alsó sarkában látható volt a dátum, az óra és a perc. Mindig meghatottan idézem fel, hogy amikor a képernyő alján 15:30 villogott, éppen akkor olvasta egy szereplő ezt a mondatot: *“...eljött szülésének ideje, és megszülte elsőszülött fiát, bepólyálta és a jászolba fektette...”* Azóta, ha olvasom a karácsonyi történetet, ez a mondat nekem titkon mindig felidézi harmadik gyermekünk születésének történetét is...

Úgy igaz és felejthetetlen, ahogy megtörtént

A következő adventi emlékem úgy igaz és felejthetetlen, ahogy megtörtént, mely éppen azért szép, mert nem az évek múlása teszi azzá, hanem az ami benne egész életre szóló, kitörölhetetlen megtapasztalást rejt. Igen, mert önmagában véve Krisztust hozza közelebb, Őrá mutat.

Amit hálásan leírhatok nemcsak személyes emlékem, hanem olyan segítőké is volt, mint olyan esemény, ami bármikor bárhol előfordulhat, de bizonytal tudom, hogy sokkal de sokkalta több annál...minthogy éppen akkor, éppen Keszthelyen... éppen velünk történhetett meg....

Mi is történt, és hogyan is történt azon a bizonyos adventi vasárnapon.....? Utánajárható és leellenőrizhető esemény, mely lezajlott 29 évvel ezelőtt....

Lukács evangéliuma minta megfogalmazását alapul véve, az „egyházi élet berkeire alkalmazva párhuzamként” írhatom, hogy A Dunántúli Egyházkerületben dr.Kovács Attila püspöksége idején, amikor a Veszprémi Református Egyházmegyében Bakó Kálmán volt az esperes, Advent 1. vasárnapján ünnepi istentiszteletre készült a keszthelyi szent gyülekezet a hozzátartozó Sümeg és Tapolca Vidéke körzet szórványterületén élő reformátusaival. Ezen az advent 1. vasárnapi istentiszteleten volt a keszthelyi lelkesítő szolgálatba történt beiktatásom szertartása is.

Károlyi Lajos akkori gondnok úr, - amint azt később megtudtam - gondterhelt arccal kereste fel az ismerős Návay László villanyszerelőt a következő mondattal: Papunk már van, de villanyunk az nincs, csinálja meg a világítást, mert nem ülhetnek sötétségben a hívek a templomban ...” A szerelő elvégezte a szükséges javítást és „Lőn világosság....” Mindez alig pár órával az ünnepélyes alkalomnak előtte. Mindenki nagyon örült és átélte Velem együtt, hogy időszerűvé, szó-szerint is és kézzel foghatóvá vált egyrészt az ószövetségi prófécia idézete, „ *hogy „ a nép amely sötétségben üle, látta nagy világosságot...”* Másrészt az adventi dicséret ezt csak megerősítette: „*Mennyei Ige jelenék...”*

Átlépve a jelenbe hadd említsem még meg, hogy az elmúlt hét szombatján a nőszövetségi szeretetvendégségen mindenki elé odakészítettek egy kartonból kivágott szívecskét, amelyre rá lehetett ragasztani a tányérról kapott bibliai Ige verset... a nekem jutott igeversen Jézus Krisztus Urunk önmagáról szóló kijelentésének adventben különösen is aláhúzottan igaz örökérvényű üzenete állt:

„Én vagyok a világ világossága: aki engem követ, nem járhat a sötétségben, hanem övé lesz az élet világossága.”

Legyen és maradjon mindnyájunk életében Jézus Krisztus Urunk a Világ Világossága!

Kuti Géza a Veszprémi Református Egyházmegye esperese